

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2020-06-05

Diarienummer:
GSN-2020-00415

Handläggare:
Martina Hedström

Tidstyrning av tunga lastbilar i city

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämndens arbetsutskott beslutar

1. att godkänna lokal trafikföreskrift 0380 2020:279.

Sammanfattning

Gatu och samhällsmiljönämnden gav stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att under våren 2020 införa tidsstyrning i innerstaden och tillåta tunga lastbilar måndag– söndag kl. 06.00– 11.00, med syftet att främja stadsliv i mänsklig skala samt att verkställa beslutet. Den lokala trafikföreskriften föreslås träda i kraft den 1 oktober 2020.

Ärendet

Gatu och samhällsmiljönämnden gav stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att under våren 2020 införa tidsstyrning i innerstaden och tillåta tunga lastbilar måndag– söndag kl. 06.00– 11.00, med syftet att främja stadsliv i mänsklig skala samt att verkställa beslutet.

Beredning

Dialog har genomförts med berörda parter, synpunkter har samlats in och ett antal yttranden har inkommit från berörda intressenter. Alla officiella yttranden kan återfinnas i ärendets bilagor. Resterande synpunkter har behandlats och har beaktats inför införandet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär arbete i begränsad omfattning vid framtagande av genomförande- och uppföljningsplan. Detta är planerat att genomföras med befintliga, interna

resurser. Vid genomförandet tillkommer små kostnader för bland annat nya vägmärken.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-06-05

Bilaga 1: Lokal trafikföreskrift 0380 2020:279.

Bilaga 2: Yttrande från Sveriges åkeriföretag

Bilaga 3: Yttrande från Returpappercentralen

Bilaga 4: Yttrande från Uppsala vatten

Bilaga 5: Yttrande från Polismyndigheten

Stadsbyggnadsförvaltningen

Mats Norrbom

Stadsbyggnadsdirektör

LOKALA TRAFIKFÖRESKRIFTER

0380 2020:279

Uppsala kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud mot trafik med tung lastbil i centrala Uppsala;
beslutade den 16 juni 2020.

Uppsala kommun föreskriver med stöd av *10 kap. 1 § andra stycket 9 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276)* följande.

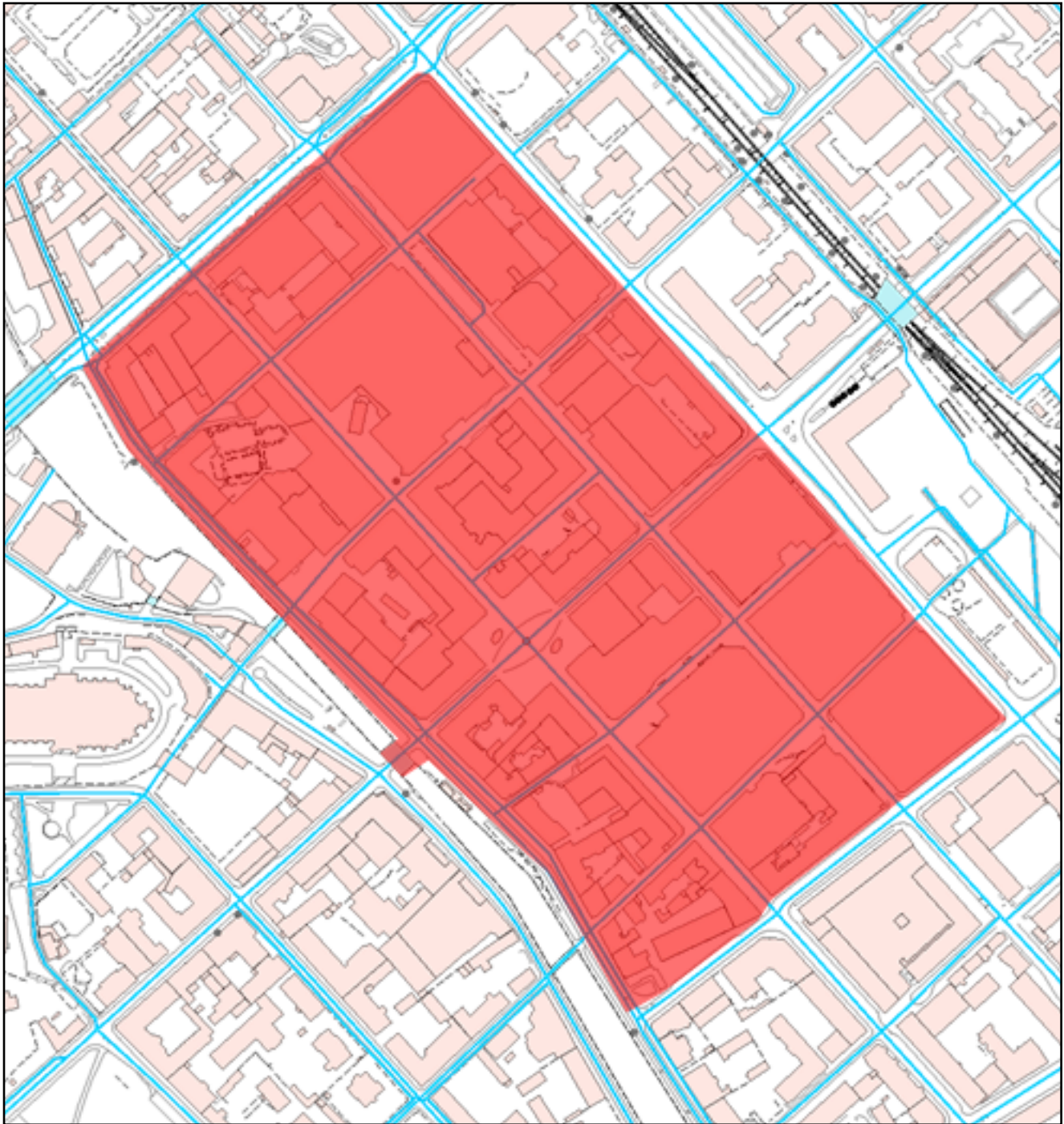
1 § På gator inom ett område avgränsat av Kungsgatan, S:t Olofsgatan, Bangårdsgatan och Östra Ågatan (inkluderar del av Dragarbrunnsgatan, Svartbäcksgatan, Kungsängsgatan, Östra Ågatan, S:t Persgatan, Vaksalagatan och Drottninggatan samt Klostersgatan, Gamla torget, Påvel snickares gränd, Smedsgränd och Bredgränd) enligt kartbild får inte tung lastbil föras.

2 § Förbudet gäller under tiden klockan 11.00 – 06.00.

3 § Förbudet gäller inte renhållningsbil.

Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2020.

Uppsala kommun

Största störningarna och konsekvensbeskrivning

Från Fyristorg är den största matningen för butiker. Dragarbrunnsgatan.

I kunduppdragen har åkerierna tidspassningar då leveranserna ska ske genom s.k. Garantiossningar som kan vara kl. 10.00, kl. 12.00 kl. 14.00 o.s.v. och det betalar kunderna i dag extra för. (G10, G12. G14). Nuvarande tidsfönster är mellan 08.00 – 16.00 där man planerar sin logistik för bästa effektivitet och kundanpassning.

Tidsfönstret att leverera enligt beslutet blir mycket kort eftersom godset ska hinna komma in till terminalerna och lastas på morgonen först, för att sedan hinna köras ut så det blir mellan kl. 08.00 – 11.00 och med det beslutade innebärande. Tex.

- Personalstress med dålig arbetsmiljö för chaufförerna för att hinna ut före 11.00.
- Långa väntetider vid lastzoner och Citygaraget blir smockfullt med köbildningar och väntetider under det korta tidsfönstret 08.00 – 11.00.
- Mottagarna måste ha bemanning som får vara på plats tidigare än vanligt.
- Vissa restauranger öppnar för leveranser på eftermiddagen inför kvällen. Kan röra sig om ett par ton som ska levereras som blir för tungt att lasta på en 3,5 tons lätt lastbil.
- Sopbilar och/eller lastbilar som ska leverera till byggen, och hämta byggavfall från desamma kan inte serva byggtreprenörerna. Betonggjutningar beställs så det passar bygget. Byggpersonalen kan inte bara jobba på förmiddagarna och sedan gå hem.
- IKEA-leveranser till privatpersoner och företag sprids i dag ut så de passar mottagarnas önskemål.
- H & M har i dag eftermiddagsleveranser
- Flyttföretagen får svårigheter att avbryta sina uppdrag för att återkomma nästa dag.
- Åkerier med kranbilar som levererar t ex solceller till husens tak anpassar sig till kundernas beställningar.
- Några stora företag har 1 års leveransplaner

I stället för en normal distributionsbil som i dag är 9,5 meter blir det fler lätta lastbilar som vanligen är 7 meter men får inte lasta så mycket så det blir fler lätta lastbilar (Upp till 3,5 ton) som ska kompensera på eftermiddagarna och det kan gå åt 3 lätta bilar med 3 chaufförer och 3 dieselmotorer som ger sämre miljö och mer trängsel i trafiken och på lossnings- och lastningsställena i stället för 1 lastbil med 1 chaufför och 1 motor. Det blir dessutom dyrare för kunden eftersom åkeriets merkostnader måste föras vidare till kunderna i Uppsala.

Dispenser

OM förbudet införs måste ett enkelt och tydligt dispensystem införas vid t ex:

- Snöröjning och halkbekämpning.
- Renhållningsuppdrag.
- Specialtransporter av avancerade produkter såsom hissaggregat, generatorer, ventilationsanläggningar för framförallt byggbranschen som ska lyftas högt upp på hustak.
- Slamsugningsföretag som tömmer fettavskiljare hos restauranger och som måste in i stan för att t ex suga brunnar vid översvämningar.

Åkerinäringen jobbar ofta med kort framförhållning genom kundernas krav där det är bråttom att komma på plats och då är ett smidigt dispensystem nödvändigt genom t ex en hemsida där man snabbt får kvitto på anmälan som chauffören kan ha med sig och visa polisen vid kontroll.

Nästa steg

Vi önskar bredda samrådet i ett kommande möte med exempel på inbjudna kan vara:

- Handelsföreningen
- Räddningstjänsten
- Relita
- Ragn-Sells
- Fastighetsägarna
- Restaurangerna
- Sveriges Åkeriföretag
- Åkerier

Införande av tidszon och förbud mot tung trafik i Uppsala centrum mellan kl. 11.00 – 06.00.

Vi får börja med att ta upp att vi i största mån alltid stävar efter en så effektiv ruttoptimering som möjligt för att minska klimatpåverkan. När det gäller stans centrala delar så har vi även försökt att lägga så mycket som möjligt av körningen på förmiddagen när trafiken är som lugnast så det finns redan ett tänk bakom våra transporter när det gäller stans centrala delar. Därför är förslaget med tidszon inte helt främmande så när som på några saker som gör att vi hellre ser att vi går under ett så kallat renhållningsavtal och helt undantas från det här förslaget med tidszonen.

Det finns helt enkelt olika saker som kan försämra för våra kunder så pass mycket om vi inför en tidszon så vi inte ser någon annan lösning.

Miljö

Ett problem vi får är att vi blir mindre effektiva då vi kommer att få lägga mer tid och kilometer på att försöka köra klart tidszonen på utsatt tid för att sen få återvända för att köra runt den.

Det skulle göra att våra bilar befinner sig längre tid i centrala Uppsala samtidigt som vår miljöpåverkan blir i det här fallet blir negativ pga. längre körsträcka och lägre effektivitet.

Samt att om all tung trafik kommer att styras till 06-11 så kommer det under den perioden att bli betydligt trängre på de redan smala gatorna i området under den här tidsperioden. Väntetiden kommer således att bli längre samt att utsläppen ökar när övrig trafik stoppas upp.

Redan idag kan det vara köer och chauffören får ibland välja att ta närliggande hämtning före för att sen åka tillbaka lite senare för att hämta det han skulle.

Med en tidsbegränsning så ökar alltså chansen till köer och minskar möjligheten att hinna med dagens alla körningar om klockan närmar sig 11.00.

Sanitära problem

Nästa allvarliga problem ur en mer sanitär synpunkt är följande.

Vad gör vi t.ex. om en butik som har en komprimator för brännbart avfall får en full komprimator fredag eftermiddag? Vi har inte öppet på helgerna och har ingen möjlighet att hjälpa kunden förens på måndag morgon igen vilket medför problem för butiken som får förvara sopsäckar på lagret med luktproblem i både butik och lager som följd. Går någon säck sönder så kommer även avfallet ut på golvet vilket medför spridning av bakterier och lockar till sig skadedjur. Det är inte alla butiker som ens har den möjligheten att förvara så mycket avfall dom kan få ihop på en helg utan sin komprimator.

Det här problemet kan även uppstå vid en reparation av en komprimator där servicemannen blivit sen pga. olika anledningar i sitt arbete och att vi därför ibland behöver ställa ut en lånekomprimator tillfälligt vid en reparation av den befintliga komprimatorn som t.ex. inte går att laga på plats.

Kundernas öppettider

Kundernas öppettider ställer i viss mån även till det för oss om vi inte får tillgång till miljörum eller deras lokaler inom utsatt tid för tidszonen. Det finns idag restauranger som har öppet på kvällstid och inte öppnar sina lokaler igen förens 10.00 till 11.00. Hur gör vi i dessa fall om vi inte hinner med?

Murphys lag

Våra bilar och chaufförer kan även dom få problem som gör att vi inte kan hämta i tid på morgonen som vi tänkt. Sjukdom, haveri med verkstadsbesök, besiktningar mm. kan göra att vi behöver göra ändringar för dagen och ska vi då inte få komma den dag som vi har bestämt med kunden för att vi blir några minuter sena pga. ett förhinder på morgonen. Det ställer till det mer än vad det gör nytta i det här fallet då det är kunderna som blir lidande med fulla lager och inte kan sköta sin dagliga drift mm.

Ekonomi

Sen innebär en tidszon sämre service för alla kunder i området om dom själva måste utöka sina öppettider och får utökade personalkostnader samt att blir det sen en märkbar skillnad för oss kommer det tyvärr även drabba kunderna ekonomiskt från vår sida också om det tar längre tid att hämta i centrum och det ställs krav på tider vid hämtning.

Med vänlig hälsning,

Returpappercentralen i Uppsala HB

Villingegatan 2

753 23 Uppsala

Växel: 018-186550

www.returpappercentralen.se

*Tänk globalt
Återvinn lokalt*

Datum

2020-03-02

Handläggare

Myran Olsson

Diarienummer

2020-0167

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Yttrande avseende beslut om tidsstyrning för tunga lastbilar i Uppsala innerstad (GSN-2019-3051)

Kommunen ansvarar för insamling av hushållsavfall inklusive grovavfall för att säkerställa att det tas omhand på ett miljö- och hälsomässigt godtagbart sätt. En begränsning i tömningstider kan få negativa miljö- och hälsoeffekter. Uppsala Vatten och Avfall AB (Uppsala Vatten) bedömer att en tidsbegränsning för avfallstransporterna i Uppsala innerstad kommer påverka insamlingen av hushållsavfall negativt.

Nuläge

Hämtning av hushållsavfall i innerstaden är redan idag en utmaning för avfallshämtarna, där arbetsmiljön och framkomligheten är bristfällig på flera platser. Varje dag, måndag till fredag, utförs tömning av 200-300 kärl för brännbart- och matavfall (exklusive förpackningar) i berört område. Utöver detta utförs tömningar av ca 20 kärl under lördagen. Många av dessa kärl tillhör restaurangägare med begränsade avfallsutrymmen som snabbt blir fulla. De har därför tömning varje dag. Hämtning i berört område utförs i normala fall på morgon eller förmiddagen men om driftstörningar uppstår senareläggs hämtningen. Beställning av extra hämtningar utförs oftast i slutet på dagen. Föreskrifterna för avfallshämtning medger hämtning vardagar från kl. 06.00-22.00. All avfallshämtning utförs i dag på entreprenad. Nuvarande avtal för berört område gäller fram till mars 2022.

Tidstyrningens konsekvens för avfallstransporterna

Mer utsläpp, mer slitage på fordon, längre körsträckor och högre slitage på vägar.

- Tidsstyrningen begränsar framkomligheten då alla tunga transporter konkurrerar om samma gator och angöringsytor samtidigt vilket leder till längre väntetider eller återbesök med längre körsträckor som följd.

Utebliven avfallshämtning

- Vid driftstörningar (fordonsfel, snö, vägarbete etc.) med förseningar som innebär att avfallshämtningen inte hinner utföras mellan kl. 06.00 och kl. 11.00 finns det risk att avfallshämtningen inte kan utföras alls vissa dagar i berört område. Det leder till att avfall eventuellt hamnar utanför avfallskärnen och avfallsutrymmena. Avfallet riskerar då att spridas, lukta illa och bli tillgängligt för skadedjur.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Besöksadress
Uppsala Business Park
Rapskatan 7

Postadress
Box 1444
751 44 Uppsala

Växel
Telefon: 018-727 93 00
Fax: 018-727 93 10
uppsalavatten@uppsalavatten.se

Kundtjänst
Telefon: 018-727 94 00
Fax: 018-727 94 10
kundtjanst@uppsalavatten.se

Webbplats
www.uppsalavatten.se
Organisationsnummer
556025-0051

- Extra hämtningar kommer inte kunna utföras efter kl. 11.00, vilket leder till överfulla kärl och avfallsutrymmen enligt ovan.

Sämre arbetsmiljö för avfallshämtarna

- Tidschemat blir pressat vilket kan leda till en mer stressad arbetssituation. Konkurrensen om angöringsplatser kan leda till hektisk stämning mellan chaufförerna men även mellan chaufförer och näringsidkare.
- Tunga och överfulla kärl i de fall hämtningar inte kunnat utföras dagen innan.
 - Tunga och överfulla kärl kan leda till hämtstopp i avfallshämtningen pga. av arbetsmiljöskäl.

Uppsala Vattens krav

En tidsstyrning av avfallstransporter i berört område påverkar Uppsala Vattens möjlighet att utföra uppdraget på ett bra sätt och resultatet kan bli utebliven avfallshämtning med konsekvenser som följd.

- I första hand bör avfallstransporterna frångå kravet på tidsstyrning då avfallshanteringen är en viktig samhällsfunktion. I föreskrifterna bör det framgå att avfallstransporterna undantas kravet på tidsstyrning.
- I andra hand måste dispens ges för samtliga avfallstransporter fram till mars 2022 för att omställning ska vara möjlig. Därefter möjliggöra enkla dispenser för att hantera de behov som fortsättningsvis kommer att uppstå efter kl. 11.00.

Sigrid De Geyter
VD

Fredrik Karlsson
Avfallschef

Uppsala Vatten och Avfall AB

Besöksadress
Uppsala Business Park
Rapskatan 7

Postadress
Box 1444
751 44 Uppsala

Växel
Telefon: 018-727 93 00
Fax: 018-727 93 10
uppsalavatten@uppsalavatten.se

Kundtjänst
Telefon: 018-727 94 00
Fax: 018-727 94 10
kundtjanst@uppsalavatten.se

Webbplats
www.uppsalavatten.se

Organisationsnummer
556025-0051